

سید جواد هاشمی و ماجرای دلگیری خانواده های شهدا

بازی در نقشی غیر از «شهید» برای مردم باورکردنی است

نخستین بار به واسطه یک هنرمند مشهودی به نام کمال الدین غراب - که از باسابقه های تئاتر مشهد است - به عرصه هنر پا می گذارد؛ همان زمان که این بزرگمرد همراه داریوش و انوشیروان ارجمند پایه های محکم تئاتر بودند و نمایش «حج ابراهیم، حج عاشورا» در حال آماده شدن برای اجرا بود. کمال الدین غراب، سید جواد هاشمی ۱۳ ساله را در نمایش اش بازی می دهد و

به این ترتیب او را وارد عالم بازیگری می کند: «به این مرد ادای احترام می کنم و تا آخر عمر خود را شاگرد و بدهکار او می دانم.» سید جواد هاشمی را خیلی ها به عنوان معلم، بازیگر، کارگردان، نویسنده و مجری می شناسند و البته بازیگری که بیش از ۳۰ بار نقش شهدای مختلف را بازی کرده است و چندی پیش برای سومین بار با نقش شهید رجایی در سریال «رازهای ناتمام» روی آنتن بود. این روزها در سریالی کرونایی به نام «ابر می بارد» در نقش حبیب می بینیم. او که فیلم سینمایی «جزیره قضایی» را روی پرده نقره ای دارد به عنوان کارگردان فیلم های سینمایی کودک هم شناخته می شود. با او که بارها نسبت به تبعیض در اکران فیلم های کودک گلایه و انتقاد داشته و دارد، گفت و گویی داشتیم که مشروح آن را در ادامه می خوانید.

❓ برای برخی این سؤال پیش می آید آیا در اصول بازیگری، یک نقش را می توان چند بار ایفا کرد؟ غرض از این سؤال حضور شما در سریال «رازهای ناتمام» و ایفای نقش شهید رجایی برای بار چندم است.

ماجرای این است که ابتدا، بازی در این سریال را نپذیرفتم چون قبلا دو بار این نقش را بازی کرده بودم و احساس می کردم بهتر است بازیگر جدیدی این نقش را ایفا کند تا شاید اتفاق جدیدی بیفتد. پس سراغ بازیگر دیگری رفتم، عکس گرفتند و با او قرارداد بستند و حتی تا جاهایی با او پیش رفتم.

اما ظاهرا پذیرفته نشد و دوباره سراغ من آمدند که با کمال میل پذیرفتم و با افتخار برای سومین بار برای این نقش گریه شدم. البته خودم خیلی احساس نمی کنم شباهت داشته باشم، اما همه می گویند شبیه هستم.

اصول بازیگری این است که بازیگر چند بار یک نقش را بازی نکند، اما اگر بازیگر بتواند نقشی را بپذیرد که قبلا آن را بازی کرده و میان شان تمایز ایجاد کند به نظر نمی رسد غیر حرفه ای عمل کرده باشد.

❓ یکی از نقش های دیگر شما که چند بار در تلویزیون دیده شد تبیان، سردار سپاه امام حسن مجتبی (ع) در سریال «مختارنامه» بود.

بزرگ ترین نقطه قوت سریال مختارنامه این است که به حواشی زندگی امام حسین (ع) می پردازد، چرا که پرداختن مستقیم به وقایع کربلا شدن نیست و امکان دارد حق مطلب آن طور که بایسته و شایسته است، ادا نشود.

افرادی مانند شهیار برحانی می خواستند به واقعه کربلا به صورت مستقیم بپردازند، اما نشد زیرا امکان مخدوش شدن تصویر ذهنی مخاطبان وجود دارد. در مختارنامه به وقایعی که بعد از شهادت امام حسن (ع) رخ می دهد، پرداخته می شود. درست است که داستان از وقایع قبل از کربلا شروع و بخشی از زندگی

دارد، در ذهن آقای میرباقری به صورت پیچیده تر و پخته تر جلوه می کند. به همین دلیل بازی در نقش هایی که در حقیقت ساخته ذهن اوست، سخت است؛ اما در عین حال، یک چالش کم نظیر در سوابق بازیگر هم محسوب می شود.

❓ از این بحث بگذریم. شما هر بار که نقشی غیر از فضای شهید و شهادت بازی می کنید با حواشی از جمله حضور در آن سریال نمایش خانگی مواجه می شوید. چرا این اتفاق می افتد؟

من تاکنون نقش ۲۹ شهید را بازی کرده ام و اصلا این موضوع در ذهن مردم قابل توجه نیست که مثلا نقش یک قاچاقچی یا دزد را ایفا کنم. اگر در کارهای به روز نقش منفی بازی کنم، این امکان وجود دارد که خانواده های شهدا دلگیر شوند. موضوعی نسبت به من وجود دارد و غیر قابل تغییر است و ظاهرا به این دلیل هر چند وقت یکبار حاشیه هایی ایجاد می کنند. برخی ها می گویند به مادر شهید کشوری قول دادید نقش منفی بازی نکنید. نه، من به مادر شهید کشوری قول دادم هر نقشی بازی نکنم. هر نقش هم به این معنا نیست که نقش متفاوت بازی نکنم. قرار است نقشی بازی نکنم که آبرویی از شهدا و گذشته مرا زیر سؤال ببرد. من خیلی از نقش ها را رد کرده ام. شاید بیش از ۵۰ کاراکتر باشد که به من پیشنهاد شد و نپذیرفتم.

❓ نکته ای که بسیار دغدغه شما بوده بحث ساخت آثار کودکانه و نوجوانانه است. پیشنهاد شما در این زمینه چیست؟

تلویزیون برای آموزش و پرورش روحی و روانی کودکان فضای بهتری دارد البته نه به صورت مستقیم و کلیشه ای بلکه هنرمندانه! همیشه گفته ام برای کودکان کم نگذارید. چرا که شبکه ای مجزا طراحی شده به نام شبکه کودک اما از تأثیرگذاری که باید برای حوزه کودک اتفاق بیفتد، خبری نیست. درست است که کودکان به واسطه ذائقه سازی هایی که ایجاد شده علاقه مند به این انیمیشن ها و کارتون ها هستند اما باید در این حوزه انیمیشن ها و فیلم ها و آثار نمایشی داخلی تولید کرد. امیدوارم تلویزیون در این حوزه پرفرورتر از گذشته عمل کند.

امام حسن مجتبی (ع) به تصویر کشیده می شود که من در همان بخش ها بازی داشتم، اما اصل سریال مربوط به بعد از شهادت امام حسین (ع) است. مختارنامه اما مستقیم به واقعه کربلا ورود نمی کند و همین موضوع، وجه مهمی از آن است. موضوع دوم این است که سریال از یک پروداکشن مناسب و قدرت نمایی هنری خوب بهره مند است. این قدرت و تلاش خردمندانه را ما حتی در برخی آثار سینمایی هم نمی بینیم و به نوعی موضوع تازه ای به شمار می رود. وجه سوم، انتخاب بازیگران بود. استفاده از این تعداد بازیگر در یک سریال خیلی سخت است. به نظر من انتخاب هنرپیشه ها در ۹۰ درصد موارد درست بود. شاید در یکی دو مورد می شد انتخاب بهتری کرد، اما در کل انتخاب بازیگران خوب بود. به اعتقاد من مختارنامه جزو سریال های کم نظیر تلویزیون است. در کنار توجه به حوزه کودک که همیشه دغدغه ام بوده و هست، احساس می کنم باید ساخت این سریال ها بیشتر شود؛ چرا که این نوع کارها را می توان در سطح بین المللی عرضه کرد و اتفاقات خوبی برای شان می افتد. این روزها بسیار خوشحالم که کار سلمان فارسی آقای میرباقری پیش می رود. هر بازیگری دوست دارد با ایشان همکاری کند و جزو آرزوهای خود من هم به شمار می رود که دوباره این همکاری اتفاق بیفتد.

❓ پس دوست دارید دوباره با آقای میرباقری همکاری کنید؟
قطعاً. البته آقای میرباقری فرد سختگیری است و تا به نتیجه مورد نظر نرسد، راضی نمی شود. به دلیل تمرینات مناسب قبل از گرفتن صحنه ها و رسیدن به صحنه های ناب و خوب و میزانشن های خیلی منطقی و سازگار با محیط، بازیگران با افتخار در کارهای او بازی می کنند.

این موشکافی، همه سونگری و از همه مهم تر وسواس جانانه کارگردان باعث می شود در نهایت یک اثر جاودانه داشته باشیم. در کارهایی که کارگردانی اش به عهده آقای میرباقری است، بازیگر با چالش روبه رو می شود. به همین دلیل همکاری با او سخت است. او شخصیت ها را به صورت پیچیده ترسیم می کند تا در عمل بهترین نتیجه به دست آید. درواقع، آن شخصیت پردازی ای که در متن وجود

برای ثبت نام
اسکن کنید

مدرس تریبیت منتقد، به عنوان اولین و جامع ترین مرکز تربیت تحلیلگران و منتقدین سینما، با شناخته شده ترین مدرسین سینما، قصد دارد، کارشناسان، منتقدان و روزنامه نگاران را پرورش دهد تا بتوانند درست فیلم ببینند و عمیق و دقیق، آن را تحلیل کنند.

برای ثبت نام فایلی شامل مشخصات، مهارت ها، سوابق و نمونه کارها (در صورت وجود) را به نشانی QR کد روبه رو ارسال فرمایید.

جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت نام لطفا با شماره ۰۷۰۴۱۳۰۰۲ تماس بگیرید.

موسسه فرهنگی - مطبوعاتی جام جم، برگزار می کند

